

РЕШЕНИЕ

№ 32637

гр. София, 06.10.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 75 състав, в
публично заседание на 29.09.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Геновева Йончева

при участието на секретаря Наталия Дринова, като разгледа дело номер **5525** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145, във връзка с чл. 147, ал. 2 и 149, ал. 5 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по протест на прокурор Х. Х. от Софийска градска прокуратура (СГП) - отдел "Гражданско-съдебен надзор и административно-съдебен надзор" с искане за обявяване на нищожност на изразеното с действие волеизявление на началника на отдел "Пътна полиция" при Столична дирекция на вътрешните работи (СДВР) по повод на заявление вх. № 4891/09.02.2024 г., подадено от О. А. Р. /О. А. Р./, ЛНЧ [ЕГН], ЕГН [ЕГН], въз основа на което е издадено СУМПС № [ЕИК] от 29.02.2024 г., отразяващо правоспособност за категория В.

В протеста се твърди, че на 09.02.2024 г. О. А. Р., [дата на раждане] в С. е подал в Сектор "Пътна полиция" към СДВР заявление за издаване на СУМПС с вх. № 4891, като декларирал, че притежава чуждестранно СУМПС, издадено от Р. И. с № D03356416/09.06.2022 г. за категория "В". В хода на образувано досъдебно производство № ЗМ 158/2024 г. по описа на ГДНП, пр. пр. № 16805/2024 г. по описа на СГП, е била изготвена Експертна справка № 27/2024 г. от вещо лице в областта на криминалистиката в СЕКД-ГДНП, с която, след извършено технико-документално експертно изследване на чуждестранно СУМПС, издадено от Р. И. е дадено заключение, че СУМПС с № D03356416/09.06.2022 г., представено от лицето О. А. Р. е изцяло неистинско. Предвид горното прокурорът от СГП моли съда да постанови решение, с което да се обяви за нищожен административния акт, изразен с действие на началника на отдел ОПП – СДВР по издаване на българско СУМПС с №[ЕИК] от 29.02.2024 г.

В съдебно заседание представителят на СГП поддържа протеста и моли съда да го уважи.

Ответникът – началник на отдел "Пътна полиция" (ОПП) при СДВР, редовно призован, не се

явява, не се представлява и не изразява становище.

Заинтересованата страна - О. А. Р., редовно уведомен, не се явява и не изразява становище по оспорването.

Административен съд – София град, III отделение, 75 състав, като обсъди доводите на страните и след анализ на събраните по делото доказателства, приема за установено следното от фактическа страна:

На 09.02.2024 г. О. А. Р. /О. А. Р./, ЛНЧ [ЕГН], ЕГН [ЕГН], подал в ОПП при СДВР заявление за издаване на СУМПС с вх. № 4891, като декларирал, че притежава чуждестранно СУМПС, издадено от Р. И. с № D03356416/09.06.2022 г. за категория "В". Към заявлението приложил копие на СУМПС.

По повод постъпили материали по образувано досъдебно производство № 3М 158/2024 г. по описа на ГДНП е образувана пр. пр. № 16805/2024 г. за престъпление по чл. 321, ал. 3, т. 2 от Наказателния кодекс, в която се съдържали данни, че на 101 чужди граждани, между които и на О. А. Р. са издадени СУМПС с невярно съдържание. В хода на образувано досъдебно производство била изготвена Експертна справка № 27/2024 г. от вещо лице в областта на криминалистиката – служител на Сектор "Експертно – криминалистическа дейност" в Главна Дирекция "Национална полиция" при МВР, в която е дадено заключение, че след извършено технико-документално експертно изследване на чуждестранно СУМПС, издадено от Р. И., е установено, че СУМПС с № D03356416/09.06.2022 г., представено от лицето О. А. Р. /О. А. Р./ е изцяло неистинско.

Горната фактическа обстановка се установява от приобщените с административна преписка документи, вкл. Експертна справка № 27/2024 г. на вещо лице - специалист в областта на криминалистиката в СЕКД-ГДНП, както и от събраните в хода на съдебното производство писмени доказателства, които не бяха оспорени от страните по предвидения процесуален ред.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Протестът е допустим - подаден е при упражняване правомощията на прокуратурата по чл. 16, ал. 1, т. 1 АПК, срещу волеизявление на административен орган за издаване на СУМПС - индивидуален административен акт по чл. 21, ал. 3 АПК, с искане за обявяване на неговата нищожност, което съгласно чл. 149, ал. 5 АПК не е ограничено във времето.

Разгледан по същество, протестът е основателен.

Основното разграничение на порочните актове на администрацията е разделението им на нищожни и унищожаеми в зависимост от степента и качеството на порока, от който е засегнат акта, като липсва специален законов текст, който да регламентира кога съответният акт е нищожен и в кои случаи е унищожаем. Общоприето е становището, че нищожни са тези административни актове, които поради радикални, основни и тежки недостатъци се третират от правото като несъществуващи, поради което изобщо не пораждат правни последици. Във всеки отделен случай действителността на административния акт се преценява конкретно с оглед тежестта на порока, от който е засегнат, и дали той е годен да предизвика промяна в правната сфера на адресатите на акта. Теорията и съдебната практика приемат, че всяка некомпетентност винаги е основание за нищожност на акта. Порокът във формата е основание за нищожност, само когато е толкова сериозен, че практически се приравнява на липса на форма, а оттам и на липса на волеизявление. Същественият нарушения на административнопроизводствените правила също са основания за нищожност, само ако са толкова съществени, че нарушението е довело до липса на волеизявление (например – поради липса на кворум). Нарушенията на материалния закон касаят правилността на административния акт, а не неговата валидност, поради което нищожен би бил на посоченото основание само този акт, който е издаден при пълна липса материалноправните предпоставки,

визирани в хипотезата на приложимата материалноправна норма; който изцяло е лишен от законово основание; когато акт с такова съдържание не може да бъде издаден въз основа на никакъв закон от нито един орган. Нищожен е и административен акт/волеизявление при липса на предмет – когато обектът на разпореждането в него не съществува или разпореждането е с невъзможен предмет.

Обобщено, следва да бъде преценявано всяко едно от изискванията за законосъобразност на административния акт, регламентирани в нормата на чл. 146 АПК, и в случай, че се констатира нарушение на някое от тях, то трябва да бъде толкова съществено, че с оглед на очертаните по-горе критерии да може да обоснове извод за нищожност.

Наведените от прокурора при СГП доводи за нищожност на административния акт са, че СУМПС е издадено при тежко нарушение на императивните норми на действащото право – чл. 151, ал. 1 ЗДвП и чл. 12, ал. 1, т. 8 от Наредба № I-157 от 1.10.2002 г. за условията и реда за издаване на свидетелство за управление на моторни превозни средства, отчета на водачите и тяхната дисциплина, доколкото издаването му се основава на документ, който с изготвената в досъдебното производство експертна справка е установено, че е неистински.

Съгласно чл. 3, ал. 3 и чл. 50, ал. 1 от Закона за българските лични документи (ЗБЛД) свидетелството за управление на моторно превозно средство е индивидуален удостоверителен документ за правоспособност за управление на моторно превозно средство, т. е. представлява индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 3 АПК, тъй като в него е материализирано волеизявление за издаване на документ от значение за признаване и упражняване на права и задължения, а именно за притежаване на правоспособност за управление на МПС (вж. в този смисъл Решение № 7431 от 4.07.2025 г. на ВАС по адм. д. № 3209/2025 г., VII о.).

Компетентността на органа, който следва да извърши издаването на документ от категорията на процесния СУМПС се определя от обичайното пребиваване на притежателя съгласно чл. 11, § 5 от Директива 2006/126/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 година относно свидетелства за управление на превозни средства. Според чл. 12 от Директива 2006/126/ЕО "обичайно пребиваване" по смисъла на директивата, означава мястото, където дадено лице обикновено живее, тоест повече от 185 дни през календарна година, поради лични или трудови връзки, или ако лицето няма трудови връзки, поради лични връзки, които сочат тясна обвързаност на лицето с мястото, където то живее.

Между страните не е спорно, че О. А. Р. /О. А. R./ е с обичайно пребиваване на територията на Република България, а и твърдения в обратната посока не са застъпени в протеста, поради което съдът приема, че българските национални власти и в частност началникът на ОПП – СДВР е компетентен да се произнесе по искането за преиздаване на СУМПС (А...: горепосочените норми от Директива 2006/126/ЕО, както и чл. 151, ал. 5 ЗДвП, вр. § 1, т. 46 от ДР на ЗДвП).

Условията и реда за издаване на свидетелство за управление на моторни превозни средства, отчета на водачите и тяхната дисциплина е уреден в Наредба № I-157 от 1 октомври 2002 г. Съгласно чл. 17, ал. 1 от Наредбата подмяна на чуждестранно национално свидетелство за управление на МПС се допуска при наличието на някоя от хипотезите на т. 1 - 3, а именно 1. страната, издала съответното свидетелство, е подписала и ратифицирала Конвенцията за движението по пътищата и свидетелството отговаря на приложение № 6 към конвенцията; 2. страната, издала съответното свидетелство е подписала и ратифицирала Конвенцията за движението по пътищата и е подписала споразумение с Република България за взаимно признаване и преиздаване на свидетелствата за управление на МПС; 3. страната, издала съответното свидетелство, е държава - членка на Европейския съюз, или друга държава - страна

по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или Конфедерация Швейцария. Подмяната на свидетелството по ал. 1, т. 1, какъвто е разглежданият случай се извършва въз основа на представено чуждестранно свидетелство за управление на МПС и документите по чл. 13, ал. 1, т. 1, 3, 4, 6 или 7.

За приложимостта на т. 1 следва да се провери дали е налице и втората предпоставка, визирана в разпоредбата, а именно - дали издаденото от Р. И. свидетелство отговаря на приложение № 6 към Конвенцията за движението по пътищата (Виенска конвенция, 1968 г.).

Съгласно т. 1 - 3 от Приложение 6 към Конвенцията за пътното движение, подписана във В. на 08.11.1968 г. националното свидетелство за управление трябва да отговаря на определените стандарти.

В конкретния случай, при подаване на заявлението за издаване на българско СУМПС О. А. Р. е представил СУМПС, издадено от чужда държава – Р. И.. Лицето е подписало заявление-декларация, че притежава чуждестранно СУМПС, издадено от Р. И. с № D03356416/09.06.2022 г. за категория "В". Видно от доказателствата по делото, заявените в същата факти са неверни, тъй като според изготвената Експертна справка № 27/2024 г. (рег. № 3286р-23001/1 от 24.04.2024 г.), след извършено технико-документално експертно изследване на чуждестранно СУМПС, издадено от Р. И. с № D03356416/09.06.2022 г., издадено на името на О. А. Р., заключението на експерта е, че цитираното СУМПС, обект на изследването е изцяло неистинско, т. е. никога не е било издавано или дори да е издавано, се представя неистинско такова.

Чуждестранното свидетелство за управление на МПС, издадено от Р. И. не изпълнява изискванията на Приложение 6 към В. Конвенция за движението по пътищата.

Изложеното налага извода, че началникът на ОПП при СДВР е бил сезиран с искане за преиздаване на СУМПС, което не отговаря на изискванията на българското законодателство. Същият не е следвало да удовлетворява искането за издаване на българско свидетелство, поради противоречие със закона.

Българското свидетелство за управление на моторно превозно средство е индивидуален удостоверяващ документ за правоспособност за управление на моторно превозно средство - чл. 50, ал. 1 ЗБЛД. Управлението на МПС е правнорегламентирана дейност, за чието упражняване законодателят е поставил редица изисквания към водачите на МПС. Придобиването на правоспособност също е правнорегламентирано, а самата дейност представлява и източник на повишена опасност, тъй като всяко отклонение от законовите предписания за упражняването и може да доведе до увреждания на живота и здравето на гражданите, както и на тяхното имущество и имуществото на държавата и общините. Издаването на СУМПС, удостоверяващо правоспособност да се упражнява тази дейност, без да са налице условията за това, е правно нетърпимо, доколкото дава възможност на лице без надлежно удостоверена правоспособност да упражнява правнорегламентирана дейност, източник на повишена опасност. Наличието на СУМПС е предпоставка за последващото му преиздаване, без да се проверява дали водачът притежава необходимите знания и умения за безопасното управление на МПС.

В случая допуснатото нарушение на материалния закон се явява с достатъчен интензитет, за да обуслови прогласяването на нищожността на волеизявлението на органа, разпоредил издаването на СУМПС. Съществуването на СУМПС, удостоверяващо правоспособност, без придобиването на такава да е действително доказано е правно нетърпимо и така установеното следва да бъде поправено, чрез прогласяване на нищожността на волеизявлението на началника на ОПП при СДВР за издаване на Свидетелство за управление на МПС №[ЕИК] от 29.02.2024 г.

Разноски по делото не се претендират от страната, имаща право на такива, поради което съдът не дължи произнасяне в тази насока.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. първо от АПК, Административен съд – София-град, III отделение, 75 състав

РЕШИ:

ОБЯВЯВА ЗА НИЩОЖНО изразеното с действие волеизявление на началника на отдел "Пътна полиция" при Столична дирекция на вътрешните работи за издаване на свидетелство за управление на моторно превозно средство №[ЕИК] от 29.02.2024 г., издадено на името на О. А. Р. /О. А. Р./, ЛНЧ [ЕГН], ЕГН [ЕГН], отразяващо правоспособност за категория „В“.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба чрез Административен съд – София-град пред Върховния административен съд на Република България в 14 - дневен срок от съобщаването му на страните.

Решението да се съобщи на страните с изпращане на препис по реда на чл. 137 АПК.

СЪДИЯ: